

Spelenderwijs Kind & Co
is een onderdeel van
KMN Kind & Co

Pedagogisch Werkplan Peutercentrum De Oase

Deel 1: Peutercentrum De Oase

1. Informatie over peutercentrum De Oase
 - 1.1 Het gebouw
 - 1.2 Veiligheid
 - 1.3 Groepsomvang, leeftijdsopbouw en medewerkers
2. Pedagogisch werkendagindeling
 - 2.1 Methode
 - 2.2 Volgen van de ontwikkeling
 - 2.3 Kennismaking en wennen
 - 2.4 Welkom en spelinloop
 - 2.5 Activiteiten en materialen
 - 2.6 Partnerschap met ouders
 - 2.7 Vreedzaam werken: erkennen van verschillen
3. Dagindeling
4. Gezond beleid en vieren van feesten
5. Contacten met ouders
6. Extra ondersteuning
7. Overdracht naar de basisschool
8. Hoe worden medewerkers ondersteund bij hun werk
9. Huisregels of andere zaken

Deel 2: Algemene pedagogische uitgangspunten bij Spelenderwijs Kind & Co

1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie
3. Het bevorderen van sociale competentie
4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Deel 3: Visie op Voorschoolse Educatie (VE) bij Spelenderwijs Kind & Co

1. Programma's voor voorschoolse educatie
2. UKK, UTC en Focusvragen
3. Het volgen en ondersteunen van de ontwikkeling
4. Werkwijze
5. Doorgaande lijn
6. Ontwikkelings-stimulerende activiteiten door ouders thuis (OOG) en op de groep
7. Medewerkers

DEEL 1: Peutercentrum De Oase

1. Informatie over peutercentrum de Oase

1.1 Het gebouw en de groepsruimte

Peutercentrum de Oase zit in een gebouw waarin ook 1 basisschool gehuisvest is. Dit is P.C. basisschool de Oase. Verder is er ook een B.S.O. in het gebouw, genaamd BSO de Oase van Kind & Co. Zij verzorgen de naschoolse opvang.

buitenruimte

Het peutercentrum maakt gebruik van het kleuterplein dit is een ruim plein dat afgebakend is door een hek, op dit plein is een zandbak aanwezig. Verder is er op de grond een weg geschilderd waarop de kinderen kunnen fietsen, steppen, lopen enz.

Het speellokaal

Peutercentrum de Oase maakt gebruik van het speellokaal van de basisschool. Hierin worden beweegactiviteiten gehouden zoals dansen op muziek, spelletjes gespeeld, geklommen, met attributen zoals ballen en hoepels gespeeld.

De groepsruimte

Binnen is de groepsruimte verdeeld in vaste hoeken, te weten: de huishoek, de ministad, het atelier, de puzzelkast, de leeshoek en de thema hoek (deze hoek wisselt per thema). De inrichting van de hoeken wisselt. We passen de materialen en de inrichting van de hoeken aan het thema waarover we werken en spelen. Ook is er per thema een thema tafel waar attributen op staan die met het thema te maken hebben en waarvan we de woorden aan het leren zijn.

1.2 Veiligheid

In de binnenruimte van het peutercentrum is een aantal aanpassingen gedaan, zodat het veilig is voor kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar. Zo hebben we hoge deurklinken, afgeschermd deurscharnieren. De buitenruimte is afgeschermd met hoge hekken. Hij is alleen bereikbaar via twee hekken, tijdens het buitenspelen zit op beide hekken een (hang)slot zodat kinderen zonder begeleiding van een volwassene niet van het plein af kunnen. Deze deur kan alleen door volwassenen geopend worden. Alle maatregelen voor de veiligheid en gezondheid zijn beschreven in ons werkplan Veiligheid en Gezondheid.

1.3 Groepsomvang, en leeftijdsopbouw en medewerkers

Het peutercentrum is voor kinderen van 2,5 – 4 jaar. In de groep zitten maximaal 16 kinderen per dag. De kinderen met een indicatie komen drie keer per week, de andere kinderen een of twee keer per week.

Kinderen met een indicatie voor Voorschoolse Educatie komen daarmee 16 uur per week, 40 weken per jaar (schoolvakanties zijn vrij) en in de 1,5 jaar tussen de leeftijd van 2,5 en 4 jaar in totaal 960 uur op de Voorschoolse Educatie.

De openingstijden zijn maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag 8.15 – 13.35 uur.

Tijdens de openingstijden van de groepen zijn twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers aanwezig. Bij ziekte of afwezigheid van de vaste medewerkers zetten we zoveel mogelijk vaste invallers in. De vaste pedagogisch medewerkers op de groep worden ondersteund in hun werkzaamheden door een pedagogische coach, een intern regisseur en een pm passende kinderopvang. De pedagogische coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers in de uitvoering van het programma op de groep. De intern regisseur en de pm passende kinderopvang ondersteunen de pedagogisch medewerkers in de aanpak van de kinderen op de groep, die extra ondersteuning nodig hebben. De manager stuurt het team van pedagogisch medewerkers aan.

Ouders kunnen een keer meedraaien in een groep om inzicht te krijgen wat wij doen op het peutercentrum.

2. Pedagogisch werken

2.1 Methode

Bij het peutercentrum werken we met de VVE-methode Kaleidoscoop. Door te werken met een VVE methode wordt er gericht gewerkt aan het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Dit wordt gedaan aan de hand van thema's die dichtbij de leefwereld van het kind staan. Bij het werken met een VVE methode wordt aangesloten bij de individuele ontwikkeling van de kinderen. Ook kinderen die extra stimulans of extra uitdaging nodig hebben krijgen deze van de pedagogisch medewerkers aangeboden in een kleine kring. Er zijn in de hoeken veel echte materialen aanwezig.

Kaleidoscoop is een educatieve methode die zich richt op de brede ontwikkeling van het kind. Het is gebaseerd op de ontwikkelingstheorie van Piaget. Deze Zwitserse psycholoog deed in zijn leven veel onderzoek naar de denkontwikkeling van kinderen. Hij kwam tot een fasetheorie waarbij centraal staat dat kinderen verder leren op basis van hun eerdere opgedane kennis.

Bij Kaleidoscoop staat het actief leren van de kinderen centraal. Kinderen die actief leren, zijn betrokken bij hun activiteiten en interacties omdat zij dat zelf kiezen vanuit een intrinsieke motivatie. De rijke leeromgeving draagt in sterke mate bij aan het zich spelend, ontdekkend en ervaringsgericht ontwikkelen. Kinderen kunnen zich pas ervaringsgericht ontwikkelen als ze hier de mogelijkheid voor krijgen. Dat bieden we door de rijke leeromgeving. Dit zie je als volgt terug in de groep:

De groep is ingedeeld in hoeken die vaste namen hebben: de huishoek, de bouwhoek, de ministad, het atelier en de werkplaats. Hoeken kunnen mee veranderen naar gelang het aangeboden thema. De werkplaats wordt bijvoorbeeld de winkel of de kapsalon. Speelgoed staat op kind hoogte, zodat kinderen dit zelf kunnen pakken én weer zelf kunnen opruimen. De labels op de bakken laten de kinderen zien waar welk speelgoed hoort. Dit vergroot het gevoel van autonomie. Er wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk echte materialen. In de huishoek zijn echte borden, bekers en bestek, maar je kunt ook denken aan een waterkoker, broodrooster of föhn. Natuurlijk garanderen we de veiligheid door de snoeren af te knippen en regelmatig het materiaal op scherpe of kapotte delen te controleren. In de werkplaats zijn bijvoorbeeld echte hamers, schroevendraaiers, spijkers en hout. Het doel van Kaleidoscoop is dat kinderen zich ontwikkelen tot zelfstandige en zekere individuen. De methode is erop gericht kinderen controle over hun eigen leven te geven. Dat bieden we door binnen het vaste dagprogramma een respectvolle omgang met de kinderen te hebben. Een onderdeel van het dagritme is het "vooruitkijken" en het "terugkijken". Tijdens het vooruitkijken maken de kinderen in kleine groepen plannen. Kinderen worden uitgedaagd na te denken en te vertellen waar ze willen spelen, wat ze daar willen gaan doen, met wie en wat daarvoor nodig is. Tijdens het terugkijken, wordt besproken of het gelukt is om hun plan uit te voeren: waar hebben ze gespeeld, wat hebben ze gedaan en met wie. Misschien is er zelfs iets om te laten zien aan elkaar. Vaak is er een soort tentoonstellingsplek. Waar een kind hard aan gewerkt heeft, hoeft niet opgeruimd te worden. Het mag blijven staan, zodat papa of mama het ook nog kan bewonderen.

Zorgvuldige observatie van de kinderen is noodzakelijk om op de hoogte te zijn van het niveau van ontwikkeling. Door kinderen te volgen in hun initiatieven en door de juiste vragen te stellen komen we erachter waar de interesses van kinderen op dat moment liggen. Dit is de eerder genoemde intrinsieke motivatie. Van daaruit kunnen we een kind verder volgen óf hetgeen aanbieden wat een kind nu nét nodig heeft om dat extra stapje te kunnen maken om te kunnen groeien.

De sleutelervaringen vormen een belangrijk onderdeel van Kaleidoscoop. Sleutelervaringen beschrijven concreet de sociale, cognitieve, emotionele en lichamelijke ontwikkeling van kinderen. De sleutelervaringen geven houvast bij het observeren van kinderen, doen dienst als een kader

Kaleidoscoop is erkend door de Erkenningscommissie Interventies als theoretisch goed onderbouwd. Het Nederlands Jeugdinstituut is hoofdlcentiehouder en onderhoudt landelijke en internationale contacten over de ontwikkeling en kwaliteit van het programma.

2.2 Volgen van de ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers volgen de individuele ontwikkeling van de kinderen in hun groep. Elke peuter en zijn/ haar ouders krijgt een mentor, die deze ontwikkeling volgt en registreert in het observatie-instrument KIJK!. De mentor doet het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Alle kinderen op onze groepen worden in hun ontwikkeling gevolgd. Dit gebeurt door dagelijkse waarnemingen, gerichte observaties en periodieke registraties in het leerling volg systeem KIJK. Alle kinderen worden regelmatig met de directe collega besproken. Daarnaast is er twee keer per jaar een groepsbespreking met de pedagogische coach. Met de ouders spreekt de mentor minimaal tweemaal per jaar over de ontwikkeling van hun kind. In dit gesprek komt aan de orde wat de ouders zelf ervaren over de ontwikkeling, welke stimulans het kind nodig heeft en wat ouders ter aanvulling huis kunnen doen. Indien nodig vinden de gesprekken vaker plaats.

2.3 Kennismaking en wennen

Als een kind geplaatst is, neemt de pedagogisch medewerker contact op met de ouders voor een kennismakingsgesprek op de locatie. Als een kind de eerste keer komt meedoen mag de ouder er het hele dagdeel bij blijven. De pedagogisch medewerker stemt af met de ouder hoe het gaat en wat ouder en kind nodig hebben op het wenproces zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Er wordt, voor een veilig gevoel van het kind, met de ouders een afspraak gemaakt dat het de eerste weken belangrijk is dat ouders als een van de eerste ouders er weer zijn bij het ophalen. Hierdoor leert een kind dat ouders altijd weer terugkomen.

2.4 Welkom en spelinlopen

Om ouders en kinderen welkom te heten, geven we iedereen, zowel ouders als kinderen, bij het binnenkomen een hand. Vooraf hebben we verschillende materialen op de tafel klaargelegd. Zij hebben betrekking op het thema (puzzels, ontwikkelingsmaterialen, boekjes). De ouders kunnen met hun kind aan de tafel spelen met deze ontwikkelingsmaterialen. Na de spel inloop die in de ochtend een half uur is en in de middag een kwartier nemen de ouders afscheid.

2.5 Activiteiten en materialen

Jonge kinderen leren de omgeving om zich heen te begrijpen en ermee om te gaan door te spelen. Zo ontdekken en ervaren kinderen hoe de wereld in elkaar zit. Het peutercentrum biedt peuters een uitdagende omgeving, waarin voor de kinderen steeds weer iets nieuws te ontdekken en te ervaren is. Het spelmateriaal in de verschillende hoeken wordt regelmatig aangepast, waardoor kinderen opnieuw gestimuleerd worden om te ontdekken en zich te ontwikkelen. We werken handelingsgericht. Dit houdt in dat we aansluiten op de behoeften van kinderen en daar ons handelen doelbewust op aanpassen. Er is een afwisseling tussen gestructureerd spel en activiteiten en vrij spel en zelf gekozen activiteiten. Pedagogisch medewerkers richten zich met een passend aanbod op het kind als individu en op de hele groep kinderen. Medewerkers helpen kinderen om steeds een stapje verder te groeien in hun ontwikkeling. Ze gaan hierbij uit van de behoefte van kinderen en het tempo van de ontwikkeling van de kinderen. Wij maken themaplannen met activiteiten waardoor kinderen worden gestimuleerd in:

- ontdekken en onderzoeken
- fantasie- en rollenspel
- tellen en meten
- bewegen en dansen
- zingen en muziek
- creativiteit

Kinderen hebben binnen deze activiteiten een eigen verantwoordelijkheid door ze te laten meehelpen met het pakken van materialen en het hebben van vaste routines. De kasten zijn zo ingericht dat kinderen zelf materialen kunnen pakken. Elke ochtend of middag is er voor alle kinderen minstens één keer gestructureerd en begeleid samenspel met een doel of samen werken aan een uitdagende taak. Dit vindt plaats in een kleine groep.

2.6 Partnerschap met ouders

Ouders zijn bijna altijd de belangrijkste opvoeders van hun kinderen en hebben daarmee vanzelfsprekend een grote invloed op de ontwikkeling van hun kind. Daarom zijn de pedagogisch medewerkers en ouders partners in de opvoeding van het kind. Wij ondersteunen ouders en versterken om zo de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie vorm te geven. Dit doen we door:

- Eenmaal per jaar een startbijeenkomst samen met ouders, manager, pedagogische coach, intern regisseur en pedagogisch medewerkers te organiseren.
- Ouders te vragen over welke onderwerpen zij een ouderbijeenkomst zouden willen.
- Met ouders over de vorderingen van hun kind te spreken.
- Tips te geven bij opvoedvraagstukken
- Ouders informatie te geven over de thema's waar op het peutercentrum aan gewerkt wordt. Ze krijgen tips mee over hetgeen ze met hun kind thuis kunnen doen. In de themaboekjes staan liedjes en woorden die bij het thema horen; linkjes worden doorgestuurd van de liedjes of zelf ingezongen via WhatsApp groep van ouders. Ook staan er activiteiten in die ze kunnen inpassen in het dagelijks leven, zoals naar-bed-gaan-rituelen, aan- en uitkleden, boodschappen doen, wandelend naar het peutercentrum, enz.

2.7 Vreedzaam werken: erkennen van verschillen

Wij werken met de Vreedzame methode. Alle medewerkers zijn hierin geschoold.

Kinderen leren in de groep hoe ze met elkaar om moeten gaan. De kinderen leren om samen te spelen, samen speelgoed en aandacht te delen en te wachten op elkaar. Kinderen leren in de groep ook hoe ze conflicten kunnen oplossen. Medewerkers begeleiden kinderen bij het opbouwen van relaties met andere kinderen. Ze leren kinderen bijvoorbeeld hoe ze iets aan een ander kind kunnen vragen. De kinderen leren op het peutercentrum om respect te hebben voor het materiaal op de groep en de wereld om hen heen. Medewerkers geven hierin het goede voorbeeld. Op de groep zitten kinderen met verschillen in achtergronden en overtuigingen van ouders. Dit betekent ook dat kinderen te maken hebben met verschillen wanneer zij deel uitmaken van een groep. Dit biedt mogelijkheden om kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op deelname aan onze democratische samenleving door ze te leren om respectvol met elkaar om te gaan. Er zijn zes verschillende blokken die alle basis thema's van hoe je met elkaar omgaat behandelt. We sluiten daarbij aan bij de basisschool.

-Helpende handen

Ieder dagdeel zijn er twee 'helpende handen'. Dit zijn twee kinderen die extra mogen helpen, dit rouleert. Van deze kinderen wordt een foto opgehangen zodat iedereen ziet dat zij die dag mogen helpen. Tijdens het fruit eten mogen zij bijvoorbeeld helpen met het halen van de fruitbakken en deze ook uitdelen aan de kinderen.

-Stop hou op

We leren kinderen actief om aan te geven of ze iets leuk vinden of niet. Hierbij maken we gebruik van de methode stop hou op. Een kind wat iets niet leuk vindt steekt zijn hand naar voren met zijn handpalm zichtbaar als stop bord en zegt stop hou op. Hiermee kan een kind aan geven dat hij iets niet leuk vindt. Vervolgens wordt er gekeken of het andere kind het begrepen heeft en stopt met het gedrag wat het kind niet leuk vindt. Mocht dit niet gelukt zijn dan wordt er gebruik gemaakt van een stappenplan. Doormiddel van het stappenplan wordt de kinderen zelfstandig aangeleerd hoe ze een conflict op een vreedzame manier kunnen oplossen.

3. Dagindeling

De dagindeling ziet er als volgt uit:

8.15 uur	De ochtend start met een spel inloop. Iedereen wordt welkom geheten, de kinderen komen binnen, de ouders blijven even om te spelen met hun kind. Er is materiaal klaargezet en de kinderen mogen kiezen wat ze samen met hun ouders willen doen. Na de spel inloop gaan alle ouders naar huis en ruimen we samen op.
8.45 uur	De kring: de kinderen gaan met een medewerker in de kring zitten. In de kring kijken we wie er allemaal zijn en zingen we welkom liedjes. Er wordt een korte activiteit gedaan met de kinderen rondom het thema waaraan gewerkt wordt. Daarna mogen de kinderen "vooruitkijken" aan de hand van de foto's van de hoeken mogen de kinderen kiezen wat ze vandaag gaan doen.
9.00 uur	Tijdens de speeltijd werkt een pedagogisch medewerker in een kleine kring van drie kinderen aan doelen die horen bij hun ontwikkeling en passen bij het thema.
10.00 uur	Alle kinderen die moeten plassen gaan naar de wc. Alle kinderen wassen hun handen na het plassen. Er wordt fruit gegeten en water of biologische kinderthee gedronken. De kinderen die klaar zijn mogen alvast hun jas aan doen en als ze klaar zijn in de kring een boek lezen.
10.30 uur	Buitenspelen, bij vies weer wordt er binnen een beweegactiviteit gedaan met de kinderen.
11.30 uur	Brood eten en naar de wc
12.15 uur	Rusten/ rustige activiteit/ voorleesactiviteit
12.45 uur	Dans/ muziek/ creativiteit/ beweegactiviteit/ buiten spelen
13.15 uur	We gaan nog even in de kring voor een liedje en afsluiting. Daarna nemen we afscheid van elkaar en komen de ouders de kinderen binnen halen.
13.35 uur	De kinderen zijn opgehaald.

4. Gezond beleid en vieren van feesten

Tijdens het dagdeel is er altijd gelegenheid voor peuters om even wat te eten en te drinken. Het kan een moment zijn van rust in de groep. We stimuleren kinderen om in ieder geval één hapje fruit te nemen en één slokje te drinken. Daarbij dwingen we kinderen niet om alles op te eten of op te drinken. Tijdens de ochtend en de middag eten de kinderen fruit en drinken een beker water of (lauwe) thee. Het fruit nemen de peuters zelf mee. We bieden geen koek of snoep aan. Als een kind jarig is, mag het trakteren met een gezonde traktatie. De jarige krijgt een verjaardags-muts en we vieren een feestje in de kring. We zingen met zijn allen voor de jarige, we kijken aan de hand van een nep taart hoeveel jaar een kind is geworden en de jarige mag een ballon uit kiezen.

Regelmatig organiseren we gerichte beweegactiviteiten voor de kinderen. Bewegen is belangrijk voor kinderen, voor de lichamelijke én de geestelijke ontwikkeling. Als het weer het toelaat spelen de kinderen buiten. Daar kunnen de kinderen naar hartenlust rennen, fietsen. Bij slecht weer gaan we vaak naar de gymzaal of doen beweegspelletjes in het lokaal. Op het peutercentrum besteden we ook aandacht aan het vieren van de verschillende feesten door het jaar heen. Denk hierbij aan Sinterklaas, Suikerfeest, Pasen, Kerst, enz.

5. Contacten met ouders

Als een kind op de speelzaal komt, heeft een van de pedagogisch medewerkers een kennismakingsgesprek met ouders en kind. Bij de kinderen met een VE indicatie registreren we tweemaal per jaar de ontwikkeling van het kind in het observatiesysteem KIJK!. Bij de andere kinderen doen we dit eenmaal per jaar. Naar aanleiding van die observatie is er een ontwikkelgesprek met de ouders, waarin de ontwikkeling van hun kind wordt besproken. In november en april vinden deze gesprekken plaats. Als het nodig is, is er tussentijds nog een extra gesprek. Praktische zaken en kleine dingen die ons opgevallen zijn of die de ouders aandragen, worden bij binnenkomst of na afloop van de ochtend met ouders besproken. Als de medewerkers problemen in de ontwikkeling van een kind zien, bespreken ze dit met de ouders. In overleg wordt eventuele hulp ingeschakeld (bijv. de

intern regisseur, logopedie of Peuterplus). Zie hieronder bij extra ondersteuning. Een keer per jaar gaan we op uitstapje naar de kinderboerderij. We doen dit met de kinderen en de ouders. Daarnaast nodigen wij ouders een aantal keer uit om mee te doen aan een ouderactiviteit, dit kan op maar ook buiten de speelzaal zijn.

6. Extra ondersteuning voor kinderen: de rol van de intern regisseur en de pm passende kinderopvang

Binnen het peutercentrum worden kinderen met een ontwikkelingsprobleem vroegtijdig gesignaleerd. Aan het peutercentrum zijn een intern regisseur en een pm passende kinderopvang verbonden die samen met de pedagogisch medewerker extra ondersteuning bieden aan kinderen die dit nodig hebben.

De intern regisseur of de pm passende kinderopvang bespreekt met de pedagogisch medewerker wat het kind nodig heeft om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen. Zo nodig kijkt de intern regisseur of pm passende kinderopvang gericht naar het kind op de groep. De ervaringen en observaties worden met de ouders besproken en gezamenlijk wordt bekeken wat het beste ondersteunende aanbod is. We houden de ouders regelmatig op de hoogte hierover en passen het aanbod aan. Mocht het kind meer nodig hebben dan wat wij zelf op de groep kunnen bieden, dan bespreken wij dat ook met de ouders.

Zo nodig verwijst de intern regisseur of pm passende kinderopvang door naar externe deskundigen, zoals de logopedist of de fysiotherapeut. Soms adviseren wij verder onderzoek. Vaak heeft de intern regisseur een coördinerende rol in het onderzoeken waar het beste een passend aanbod gerealiseerd kan worden. Zij doet dit in goed overleg met de ouders.

De intern regisseur heeft contacten met instanties zoals de Consultatiebureaus van de afdeling Jeugdgezondheid Gemeente Utrecht en het Buurteam in de wijk maar ook met de audiologisch centra Kentalis en Pento. Daarnaast hebben zij contacten met andere instanties binnen de jeugdzorg, zoals KOOS Utrecht en Spoor 030. We werken met de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.

7. Overdracht naar basisschool

Peutercentrum de Oase werkt samen met de basisschool de Oase in de wijk Leidsche Rijn. Als een kind 4 jaar is, wordt de laatste Kijk! die met ouders besproken is, overgedragen naar de basisschool. Tijdens het laatste ontwikkelgesprek wordt ook aangegeven dat de Kijk! overgedragen wordt aan school. Binnen basisschool de Oase worden alle kinderen persoonlijk aan hun nieuwe juf overgedragen. Indien een kind naar een andere school gaat wordt de Kijk! digitaal opgestuurd wanneer er geen zorgen zijn omtrent de ontwikkeling. De overdracht doen we met als doel dat de overgang tussen het peutercentrum en de school soepel verloopt. Indien ouders hiertegen bezwaar hebben, melden we de school dat we geen overdracht mogen doen.

8. Hoe worden medewerkers ondersteund bij hun werk

Medewerkers worden in hun werk ondersteund door de pedagogische coach en aangestuurd door de manager. Zij worden gestimuleerd in hun ontwikkeling als beroepskracht door deelname aan (na)scholingen en trainingen. Pedagogische coaches doen groepsbezoeken waarbij ze de pedagogische medewerkers observeren en de resultaten met hen bespreken. Er is regelmatig overleg waarin de inhoud van het werk, de onderlinge samenwerking en de kinderen besproken worden. Het pedagogisch beleidsplan en het werkplan zijn het uitgangspunt bij het aanbieden van kwalitatief goede voorschoolse educatie. Voor extra ondersteuning aan kinderen die dit nodig hebben, kunnen pedagogisch medewerkers terecht bij de intern regisseur en de pm passende kinderopvang.

9. Huisregels of andere zaken

9.1 Entree

Garderobe

De jassen en de tassen van de kinderen hangen op de gang. De pedagogisch medewerkers halen de jassen van de kinderen uit de gang om deze in de groepsruimte aan te trekken. De jassen van de pedagogisch medewerkers en de stagiaires hangen aan de kapstok in het kantoor.

Stalling buggy's en kinderfietsjes

Buggy's en kinderfietsjes van thuis mogen tijdens de groep niet in het lokaal blijven staan. Deze dienen weer mee genomen te worden of in de gang geplaatst te worden een meter van de branddeuren.

Overig

Kinderen mogen nooit zonder begeleiding de gang op. De deuren van de groep moet gesloten blijven. De kinderen mogen tijdens de groep geen fopspeen of kauwgom in de mond.

9.2 Groepsruimte

Speelmateriaal

- In de groepsruimte wordt niet gefietst.
- Bij bewegingsspelletjes worden de stoelen en de tafels zoveel mogelijk aan de kant gezet.
- Na elk spel wordt het speelgoed weer opgeruimd. Peuters kunnen zelf aan de hand van de labels zien waar het speelmateriaal hoort te staan.
- Peuters puzzelen en spelen met de kralen uitsluitend aan de hoge tafel en niet op de grond. Peuters ruimen de puzzels en kralen zelf weer op in de puzzelkast.
- Met kleine en scherpe materialen (scharen, insteeknopjes, hamertje-tik, mozaïekkraaltjes, timmeren met spijkers en een echte hamer) mag alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker gespeeld worden.
- Zware materialen worden onderin de kast gezet.
- Speelgoed met splinters, scherpe randen of andere afwijkingen wordt uit de groep verwijderd.

Afsluiten kasten

De kinderen worden bij binnenkomst aangevinkt op de presentielijst. Onderaan de lijst vermeldt de pedagogisch medewerker per dagdeel hoeveel kinderen. Deze lijst zit in de groene/ blauwe presentiemap en moet aan het eind van de dag in de mappenkast het kantoor opgeborgen worden. Deze kast wordt afgesloten.

Ventilatie

De groepsruimte wordt goed geventileerd door regelmatig het raam open te zetten. Deze wordt bij voorkeur in de pauze open gezet (tussen 8.00 en 8.15 uur en tussen 10.45 en 11.45 uur). Verder is er een ventilatiesysteem geïnstalleerd wat zorgt voor een continue vernieuwing van de lucht,

9.3 Hygiëne

Textiel

Elke dag, of zo nodig per dagdeel, worden er schone hand-, theedoeken en vaatdoekjes gepakt uit het kantoor. Om de vieze was te wassen, wordt gebruikt gemaakt van de wasmachine van de BSO van Kind en Co op de locatie.

Prullenbak en poepluiers

Poepluiers worden direct na het verschonen in een luierszakje gedaan en dicht geknoopt en in de prullenbak in de toiletruimte gebracht. Aan het einde van de dag leegt de schoonmaker de prullenbak.

Handen wassen

De bekertjes worden na gebruik afgewassen. Na het plassen worden de handen met zeep gewassen. Indien noodzakelijk gebeurt dit ook na het knutselen (lijm, verfresten). Kinderen mogen naar behoefte hun handen wassen.

Toiletbezoek

- Er mag geen speelgoed meegenomen naar de toiletruimte.
- Na het verschonen wordt het aankleedkussen gedesinfecteerd.
- Na het verschonen gebruikt de pedagogisch medewerker desinfectiemiddel en wast de pedagogisch medewerker de handen.
- De toiletruimte wordt dagelijks door de schoonmaker schoongemaakt.

Tafels en vloer

Voor en na het eten worden de tafels afgenomen en wordt indien nodig de vloer geveegd.

Verkoudheid kinderen

- De pedagogisch medewerkers zijn alert op vieze neuzen van kinderen, kinderen proberen deze zoveel mogelijk zelf af te vegen.
- De pedagogisch medewerkers leren de kinderen om tijdens hoesten en niezen de arm voor de mond/neus te houden.
- Er worden papieren zakdoeken gebruikt die na gebruik worden weggegooid.
- De pedagogisch medewerkers wassen de handen na het afvegen van vieze neuzen en de kinderen ook.

9.4 Veiligheid

Koffie en thee

's Ochtends wordt er tijdens de inloop koffie en thee voor de ouders gezet. In verband met brandveiligheid worden de thermoskannen hoog, midden op de kast, neergezet en niet binnen handbereik van kinderen. Bij gebruik van koffie en thee let iedereen op zijn/haar beker en zet deze hoog weg. Aan de kan met heet water (voor de thee) moet een kopje koud water toegevoegd worden, zodat het water wat minder heet is. Het koffiezetapparaat staat helemaal in het kantoor achterop de koelkast. Ook de water koker staat achterop het aanrecht in kantoor waar de kinderen niet bij kunnen. De kan met kinderthee staat in de wasbak in het kantoor zodat deze niet per ongeluk om kan vallen.

Elektra

Er mogen geen snoeren loshangen of over de grond liggen.

Schoonmaak

Schoonmaakmiddelen moeten hoog of afsluitbaar in de kast in de keuken/kantoor staan.

Toiletgebruik

De pedagogisch medewerker houdt toezicht als de kinderen naar het toilet gaan. Een tweede volwassene houdt toezicht op de groepsruimte.

Aan tafel

De kinderen zitten aan de tafel als er gegeten wordt.

9.5 Ziektes

- In de EHBO-kist zit een tekentang.
- In de EHBO-kist zit een wespen/insectentang om insectenbeten uit te zuigen
- Alle voorwerpen die gebruikt zijn, worden gedesinfecteerd en weer opgeruimd.
- Als er een besmettelijke ziekte of hoofdluis heerst dan vermelden pedagogisch medewerkers dit op de deur van de groepsruimtes. (Zie kaarten mappenkastje keukentje).

9.6 Buitenruimte

Speelmateriaal

- Er mag niet geduwd en gebotst worden met de fietsen.
- De pedagogisch medewerkers controleren het speelgoed tijdens gebruik op gebreken en zorgen voor reparatie. Als dit niet lukt wordt het gemeld bij de leidinggevende.
- De pedagogisch medewerkers controleren oneffenheden op het plein en geven dit door aan de medewerker van de administratie.
- De pedagogisch medewerkers controleren of het groen wat binnen handbereik van kinderen is voldoende weggesnoeid wordt en melden dit bij de pandbeheerder.

9.7 Hygiëne

Zandbak

- Schoenen mogen alleen in de zandbak uit gedaan worden en gaan weer aan bij het verlaten van de zandbak.
- Er mag niet met zand gegooid worden.
- Na gebruik van de zandbak wordt deze weer afgedekt met het net.

9.8 Veiligheid

Naar buiten gaan

De kinderen houden het samen-op-stap-touw vast als ze naar buiten lopen en zingen pas in de hal het buitenspeellied ("We maken een treintje"). Daarbij loopt een pedagogisch medewerker voorop en een pedagogisch medewerker achter aan het touw. De pedagogisch medewerker neemt in de schoudertas de groepsmap en de mobiele telefoon mee. Op deze manier gaan we ook naar buiten als het alarm afgaat en we gaan ontruimen. Dan nemen we ook de portofoon mee.

Toezicht

- Elke ochtend controleert de pedagogisch medewerker de buitenspeelplaats op zwerfvuil.
- Het hek moet vergrendeld worden door middel van een cijferslot.
- De kinderen spelen nooit zonder toezicht buiten.

Glijbaan

- De kinderen mogen alleen op de billen van de glijbaan afglijden.
- Er mag niet tegen de glijbaan opgelopen worden.

Opruimen

Al het buitenspeelmateriaal weer netjes opgeruimd in het hok. Kinderen komen niet zelf in het berghok, maar parkeren de fietsen voor de deur. De pedagogisch medewerker bergt en haalt alles in het hok op. Onze fietsen staan links achter aan de zijkant opgestapeld.

Zonnig weer

- Bij een zonnige dag worden de kinderen ingesmeerd met zonnebrand. Minimaal factor 30. De pedagogisch medewerkers vragen de ouders om het kind ook ingesmeerd met zonnebrand te brengen.
- Zonnebrand wordt elk seizoen opnieuw aangeschaft.
- Bij warm weer krijgen de kinderen extra water te drinken.
- De pedagogisch medewerkers vragen de ouders om het kind een hoofddeksel op te doen.
- Bij extreem warm weer wordt er niet buiten gespeeld maar een activiteit met water binnen gedaan.

DEEL 2: Algemene pedagogische uitgangspunten bij Spelenderwijs Kind & Co

1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie
3. Het bevorderen van sociale competentie
4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving

1.1 Spelenderwijs ontwikkelen

Jonge kinderen leren de omgeving om zich heen te begrijpen en ermee om te gaan door te spelen. Zo ontdekken en ervaren zij hoe de wereld in elkaar zit. Wij bieden een plek waar jonge kinderen volop kansen krijgen om zich te kunnen ontwikkelen, in hun eigen tempo en met de kwaliteiten die zij in zich hebben. Om kinderen goed te volgen in hun ontwikkeling hanteren we een kindvolgsysteem (KIJK!) waarmee we de kinderen het hele jaar door volgen en twee maal per jaar in registreren. Deze gegevens zijn leidend voor ons aanbod zodat we in de zone van de naaste ontwikkeling onze activiteiten uitwerken. Op deze wijze sluiten wij aan bij het spel en de activiteiten van kinderen op een invoelende en meelevende wijze. Kinderen hebben allemaal een eigen wijze van ontwikkelen, door hierbij aan te sluiten stimuleren en ondersteunen wij hen en dagen hen uit een volgende stap in hun ontwikkeling te zetten. Een rijke inrichting van de ruimte en het aanbod van divers materiaal, zorgt daarbij voor optimale stimulering. De programma's waar we mee werken zijn daarom altijd ondersteunend aan de ontwikkeling van het kind.

Spelenderwijs ontwikkelen betekent ook dat wij gericht zijn op het individuele proces van het kind. Samen met de ouder volgen wij de ontwikkeling van hun kind. Daar waar wij zorgen hebben over de ontwikkeling van het kind, zoeken we naar welke aanpak het beste aansluit bij het kind en zijn situatie. Hiervoor kan de hulp worden ingeschakeld van de intern regisseur of pm passende kinderopvang. Indien mogelijk bieden wij extra ondersteuning of verwijzen we ouders door naar passend aanbod voor hun kind.

1.2 Creëren van een veilig klimaat

Ieder kind heeft een veilige en stimulerende omgeving nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Veiligheid wordt vooral geboden door emotioneel betrokken volwassenen die op een positieve manier duidelijk zijn in regels en routines. Wij laten blijken dat ieder kind er bij hoort, wij hebben oog, oor en hart voor de kinderen. Wij herkennen en erkennen gevoelens van kinderen: ieder kind mag zijn wie hij of zij is. Dit draagt bij aan een positief zelfbeeld en vertrouwen in het eigen kunnen bij de kinderen. We tonen positieve aandacht tijdens onze interacties met de kinderen. Hierdoor kunnen kinderen hun aandacht richten op hun omgeving en zijn zij vrij om nieuwe indrukken en vaardigheden op te doen en te leren van wat zij ervaren. Kinderen gaan als ze hulp nodig hebben of van streek zijn naar volwassenen toe voor hulp, troost en advies.

1.3 Aansluiten bij de eigenheid van het kind

Ieder mens is een uniek persoon met eigen talenten, interesses, temperament en achtergrond. Door te spelen en te onderzoeken, in interactie met andere kinderen en volwassenen, verwerven jonge kinderen nieuwe inzichten en vaardigheden. Hierdoor leren ze zichzelf en de wereld om zich heen steeds beter kennen en begrijpen. De eigenheid van de peuter is vooral te herkennen aan de nieuwsgierigheid en verwondering die hij laat zien in zijn spontane activiteiten en fantasiespel. Wij willen deze eigenheid van kinderen zien, waarderen, stimuleren en hen ondersteunen zodat ze hun eigen plek in de groep kunnen innemen.

1.4 Zelfstandigheid bevorderen

Peuters vinden het heerlijk om 'zelf' te mogen doen. Ze groeien van het krijgen van verantwoordelijkheden zoals zelf hun jas aantrekken, bekertjes uitdelen of opruimen waarmee ze gespeeld hebben. Door kinderen te leren zorg te dragen voor elkaar, voor zichzelf en voor de ruimte en materialen om hen heen, stimuleren wij de eigen verantwoordelijkheid, die medebepalend is voor de identiteit van kinderen. Een positief zelfbeeld en daarmee zelfstandigheid en het dragen van eigen verantwoordelijkheid zijn nodig om optimaal te kunnen functioneren in onze maatschappij. Bij het

bevorderen van zelfstandigheid begeleiden de pedagogische medewerkers de kinderen door hen ruimte en grenzen te geven. Op deze manier stimuleren we de kinderen naar volgende ontwikkelingsfasen in hun leven.

1.5 Inrichting binnen- en buitenruimte

De binnenruimte is ingedeeld in hoeken. De hoeken zijn duidelijk afgebakend en het is herkenbaar welk spel of welke activiteiten daar kunnen plaatsvinden. Er heerst een gevoel van veiligheid en er is herkenning met thuis. In elke hoek is ruimte om een aantal kinderen tegelijk te laten spelen. De buitenruimte wordt dagelijks gebruikt. Hier kunnen verschillende spelactiviteiten tegelijkertijd plaatsvinden zonder elkaar te belemmeren. De buitenruimte heeft zowel vaste als verplaatsbare toestellen en materialen voor verschillende speltypen. Alle ruimtes worden jaarlijks nagegaan op risico's t.a.v. gezondheid en veiligheid door de Inspectie Kinderopvang van de gemeente Utrecht. En op basis van deze inventarisatie nemen we maatregelen om aanwezige risico's zoveel mogelijk te beperken.

2. Het bevorderen van persoonlijke competentie

Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving zoals hierboven in de diverse uitgangspunten is beschreven, vormt de basis om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van de persoonlijke competenties. Om ieder kind in zijn eigen ontwikkeling te stimuleren hebben wij de volgende aandachtspunten:

2.1 Voorschoolse Educatie

We werken met erkende programma's voor de voorschoolse educatie. Pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het gebruik van deze methoden. Deze programma's worden als bron gebruikt om binnen de themaplannen te kunnen anticiperen op wat kinderen vragen en nodig hebben. Met ons Kindvolgsysteem KIJK! volgen we het kind in zijn ontwikkeling door observaties en registraties. De mentor van de peuter bespreekt twee- à driemaal per jaar deze ontwikkeling met de ouders. Vanuit de analyse van dit kindvolgsysteem zien we wat een bepaalde groep kinderen nodig heeft. De themaplannen worden bepaald door analyse van observaties van de kinderen naar hun mogelijkheden en interesses, rekening houdend met de ontwikkelingsgebieden die het team wil stimuleren (handelingsgericht werken). Meer informatie staat in de visie op Voorschoolse Educatie.

2.2 Cultuuraanbod

Bij Spelenderwijs Kind & Co besteden we bewust aandacht aan kunst en cultuur. Jonge kinderen kijken van nature met ogen vol verwondering naar de wereld om hen heen. Alles wat ze zien, horen, ruiken, voelen is nieuw en spannend. Door met kunst en cultuur in aanraking te komen, leren kinderen ontdekken. Het draagt bij aan de ontwikkeling van creativiteit, stimuleert de nieuwsgierigheid en geeft kinderen meer zelfvertrouwen. Kunst en cultuur verbindt en doet een beroep op denken, samenwerken en communiceren. Aandacht voor kunst en cultuur begint bij de ontwikkeling van de creativiteit van kinderen. Dit doen we door het aanbieden van creatief uitdagende materialen en activiteiten die niet teveel gestuurd zijn. We stimuleren de creativiteit van peuters door niet de prestatie te bewonderen, maar dat ze iets gemaakt hebben. Ook zingen we wekelijks met de kinderen, maken we muzieklanken met instrumentjes en lezen we voor. Daarnaast streven we er naar om op iedere groep een extra creatieve activiteit met peuters te doen in samenwerking met onze creatieve partners. Voor elke activiteit is een lesbrief ontwikkeld, zodat peuters tijdens de groepsactiviteiten voorbereid worden. Zo bereiken we het hoogst mogelijke rendement in de actieve beleving en stimulering van de peuters.

3. Het bevorderen van sociale competentie

3.1 Zelfstandigheid bevorderen

Wij vinden het belangrijk om de zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid van kinderen te bevorderen. Door kinderen te leren om zorg te dragen voor elkaar, voor zichzelf en voor de ruimte en materialen om hen heen, stimuleren wij de eigen verantwoordelijkheid die medebepalend is voor de identiteit van kinderen. Zelfstandigheid, een positief zelfbeeld en het dragen van eigen verantwoordelijkheid zijn nodig om optimaal te kunnen functioneren in onze maatschappij. Bij het bevorderen van zelfstandigheid begeleiden de pedagogische medewerkers de kinderen door hen

ruimte en grenzen te geven. Op deze manier bereiden we de kinderen voor op volgende ontwikkelingsfasen in hun leven. Het begint met kleine eenvoudige handelingen, waarover kinderen zich trots voelen. De pedagogisch medewerker helpen met tafel dekken, de bekers uitdelen, zelf de jas aan of uit doen. Kinderen voelen zich hierdoor 'groot' en 'belangrijk'.

3.2 Groepsmanagement: structuur en routines

We werken met een vast en voorspelbaar dagprogramma. De hoeken en kasten met materialen zijn herkenbaar gemaakt voor de kinderen met plaatjes over wat je er kunt spelen of met wat zich in de kasten bevindt. Dit ondersteunt de kinderen bij het kiezen waarmee ze willen spelen en vervolgens weer waar het opgeruimd moet worden. Dit geeft zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers houvast en steun. Voor kinderen zijn vaste en voorspelbare regels en routines goed voor hun gevoel van veiligheid. Ze weten immers wat van hen verwacht wordt. Na verloop van tijd doen kinderen als vanzelf mee in het dagprogramma en weten ze wat het volgende onderdeel is. Naarmate de kinderen de routines en regels beter kennen, zullen de overgangsmomenten beperkter zijn. En dit geeft de pedagogisch medewerkers meer ruimte en tijd om met de kinderen te spelen en te werken.

4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

4.1 Democratisch Burgerschap / Vreedzaam werken: erkennen van verschillen

Spelenderwijs Kind & Co is een Vreedzame organisatie. Dit betekent dat we op alle peutercentra met de 'Vreedzame methode' werken. We hebben te maken met verschillen in achtergronden en overtuigingen van kinderen en hun ouders. Dit betekent ook dat kinderen te maken hebben met verschillen wanneer zij deel uitmaken van een groep. Dit biedt mogelijkheden om kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op deelname aan onze democratische samenleving. Om kinderen dit optimaal te laten beleven en ervaren, bieden we een rijk en gevarieerd aanbod aan alle kinderen. Dit houdt in dat we kinderen leren dat er verschillen zijn en hoe je hiermee om kunt gaan. Daarbij hebben we voor ogen dat kinderen zich ontwikkelen tot verantwoordelijke, zorgzame en positief sociaal betrokken mensen. Naast het omgaan met andere kinderen, leren we kinderen dat zij uniek zijn en daarmee ook hun eigen kracht en eigen stem hebben. In ons handelen naar kinderen, collega's en ouders hanteren we een positieve benadering en open omgang met elkaar, zijn we aanspreekbaar, respectvol en onbevooroordeeld. We gaan uit van gelijkwaardigheid en we hebben daarbij een brede blik op verschillende leefwerelden. Voor peuters betekent dit dat we hen laten ontdekken dat ze een eigen wil hebben, dit soms ruzies geeft en hoe je een ruzie kunt oplossen. Maar ook leren om op je beurt te wachten of het delen met anderen.

DEEL 3: Visie op Voorschoolse Educatie (VE) op peutergroepen KMN Kind & Co

Inleiding

De peutergroepen onder Kind & Co met een aanbod op Voorschoolse Educatie in Utrecht noemen we Spelenderwijs Kind & Co. Kinderen komen 10 uur per week, verdeeld over 3 of 4 dagdelen, naar het peutercentrum.

1. Programma's voor voorschoolse educatie

Elk peutercentrum van Spelenderwijs Kind & Co werkt met erkende VVE- programma's Kaleidoscoop of Uk en Puk waardoor op een gestructureerde manier de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. Welk programma en de manier waarop dit programma wordt uitgevoerd, staat per peutercentrum beschreven in het pedagogisch werkplan. Pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het gebruik van deze methoden. Deze programma's worden als bron gebruikt om binnen de themaplannen te kunnen anticiperen op wat kinderen vragen en nodig hebben.

2. UKK, UTC en Focusvragen

Het Utrechts Kwaliteitskader (UKK), het Utrechts Taal Curriculum (UTC) en de binnen Spelenderwijs ontwikkelde Focusvragen zijn mede leidend voor het aanbod op de groepen.

2.1 Utrechts Kwaliteitskader (UKK)

In het UKK staan richtlijnen om de ontwikkeling van kinderen zo goed mogelijk te stimuleren. Hiervoor zijn 13 speerpunten beschreven:

- Zorg voor een positieve sfeer en warme relaties in de groep.
- Heb een gevoelig oog voor de behoefte van kinderen.
- Ga mee met de kinderen.
- Geef kinderen meer verantwoordelijkheid.
- Gebruik de tijd zo goed mogelijk.
- Grijp de kansen, benut terloopse leermomenten.
- Handel opbrengstbewust door te werken met een doel.
- Bied de gelegenheid om te spelen.
- Gebruik voorlezen om "gevorderde (academische) taal" aan te bieden.
- Gebruik ontdekactiviteiten en wetenschap & techniek om "gevorderde taal" aan te bieden.
- Gebruik tellen, meten en meetkunde om de wereld van kinderen te vergroten.
- Bied kinderen voldoende mogelijkheden om te bewegen.
- Bied kinderen de gelegenheid om hun creativiteit te ontwikkelen.

2.2 Utrechts Taal Curriculum (UTC)

Het UTC is een instrument in Utrecht om de doorgaande lijn in het taalonderwijs tussen de peutercentra en het basisonderwijs te versterken. Het Taalcurriculum biedt ondersteuning aan iedereen die zich dagelijks bezighoudt met de ontwikkeling van de talige talenten van kinderen van 2 tot 8 jaar, zodat zij – nieuwsgierig geletterd - zich verder kunnen ontplooiën in onze op communicatie gerichte maatschappij.

2.3 Focusvragen van Spelenderwijs Kind & Co

De Focusvragen zijn de vragen waarmee kinderen een appel op ons doen en waar wij door middel van ons professionele gedrag antwoord op geven. Dit zijn:

- Wil je me zien en horen?
- Wil je me de kans geven om te spelen?
- Wil je me activeren?
- Wil je me zeggen wat je doet en doen wat je zegt?
- Wil je ervoor zorgen dat ik belangrijk kan zijn?

3. Het volgen en ondersteunen van de ontwikkeling

Ieder kind wordt gevolgd in zijn ontwikkeling door observaties en registraties in het kindvolgsysteem KIJK!. De mentor van de peuter bespreekt eenmaal à tweemaal per jaar deze ontwikkeling met de ouders. Vanuit de analyse van dit kindvolgsysteem zien we wat een bepaalde groep kinderen en een bepaald kind nodig heeft. Wij bieden kinderen in groepsverband optimale mogelijkheden om in hun eigen tempo, al spelend, eigen kwaliteiten te ontwikkelen. Het uitgangspunt is dat er veel gespeeld wordt met en door de kinderen omdat wij ervaren dat spel 'het leren' van de jonge kinderen is. Daarbij richten wij ons op het uitvoeren van de cyclus van Handelingsgericht werken (HGW) en volgen wij de kinderen vanuit het kindvolgsysteem KIJK!

Ontwikkeling	Bijbehorende KIJK-lijnen
Sociaal-emotionele ontwikkeling	omgaan met zichzelf omgaan met anderen zelfredzaamheid spelontwikkeling
Taalontwikkeling	spraak- en taalontwikkeling ontluikende geletterdheid
Rekenontwikkeling	ontluikende gecijferdheid cognitieve ontwikkeling
Motorische ontwikkeling	grote motoriek kleine motoriek tekenontwikkeling

Opmerking: Ontluikende geletterdheid en gecijferdheid houdt in dat kinderen middels spel, taal en boeken kennis maken met woorden, letters en cijfers zonder dat zij deze al moeten kennen, maar wel gaan herkennen en ervaring er mee opdoen. Het stimuleert hun nieuwsgierigheid en vergroot hun wereld.

4. Werkwijze

We werken met een vast en voorspelbaar dagprogramma. De hoeken en kasten met materialen zijn herkenbaar gemaakt voor de kinderen met plaatjes over wat je er kunt spelen of met wat zich in de kasten bevindt.

4.1 Handelingsgericht werken: met een ervaringsdoel

We werken handelingsgericht. Dit houdt in dat we aansluiten op de behoeften van kinderen en daar ons handelen op aanpassen, waarbij een passend ervaringsdoel is geformuleerd. Een passend aanbod met daarin de ervaringsdoelen verwerkt waarlangs kinderen zich kunnen ontwikkelen, houdt in dat er een afwisseling is tussen gestructureerd spel en activiteiten en vrij spel en zelf gekozen activiteiten. Elke ochtend of middag is er voor alle kinderen minstens één keer gestructureerd en begeleid samenspel met een doel of samenwerken aan een uitdagende taak. Dit vindt plaats in een kleine groep en heeft een vaste plaats in het dagschema. In de themavoorbereiding is er van tevoren bedacht en afgesproken aan welke ervaringsdoelen wordt gewerkt en welke activiteiten daarbij horen.

4.2 In de kring

We vinden het belangrijk dat kinderen elkaar leren kennen en dat we ook met elkaar praten over het thema. Daarom zijn er tijdens het dagdeel een aantal 'kringmomenten'. Omdat peuters nog niet heel lang stil kunnen zitten, beperken we de duur van deze kringmomenten. Ook peuters die voor het eerst in aanraking komen met de Nederlandse taal, en kinderen die het spannend vinden om zichzelf te laten horen in een grotere groep, hebben vooral baat bij individuele activiteiten of activiteiten in kleine groepjes.

4.3 Themaplannen

In de themaplannen zijn activiteiten uitgewerkt waardoor kinderen worden gestimuleerd in:

- taalactiviteiten
- ontdekken en onderzoeken
- fantasie- en rollenspel
- tellen en meten
- bewegen en dansen
- zingen en muziek
- creativiteit

Het aanbod wordt bepaald door de geanalyseerde individuele observaties vanuit het kindvolgsysteem (KIJK!) en aangevuld met onze observaties over de vraag die deze groep aan ons stelt. Het is van belang om binnen deze activiteiten de kinderen eigen verantwoordelijkheid te laten nemen, door ze te laten meehelpen met het pakken van materialen en het hebben van vaste routines. Essentieel daarbij is het verwoorden en bespreken van hun handelingen, zodat zij ervaren hoe belangrijk het is om 'zelf' verantwoordelijk te zijn. Ze voelen zich 'groot'.

4.3.1 Taalactiviteiten

De taalactiviteiten hebben verbinding met alle speerpunten. Spelenderwijs Kind & Co heeft respect voor de moedertaal van de kinderen, dit vormt de culturele basis waarin het kind thuis wordt opgevoed. Veel kinderen spreken de moedertaal, maar hebben een achterstand in de Nederlandse taal. Meertaligheid van kinderen komt steeds vaker voor. Spelenderwijs Kind & Co vormt de talige brug tussen thuis en toekomstig onderwijs voor de kinderen. Tijdens het hele dagdeel wordt er taal aangeboden. We stemmen daarbij ons taalgebruik af op de mogelijkheden van de peuter, waarbij we regelmatig onze handelingen en de handelingen van de peuter verwoorden. Door te praten over concrete voorwerpen en handelingen wordt het woordbegrip van kinderen versterkt. Zeker bij wat abstractere begrippen is visuele ondersteuning in een voor het kind betekenisvolle situatie van belang. Zo is het begrip 'hoog' veel sneller duidelijk als je een toren van blokken aan het bouwen bent. Een kind is door het plezier in het spel ook eerder geneigd om de nieuwe taal niet alleen passief te ontwikkelen, maar ook actief te gebruiken. Tijdens het interactief voorlezen stellen we vragen om de taalontwikkeling te stimuleren.

4.3.2 Ontdekken en onderzoeken (speerpunt 10 UKK)

We willen kinderen stimuleren om te ontdekken hoe dingen in elkaar zitten. Daarbij vragen we aan peuters om dingen te verklaren, te voorspellen of te beredeneren. We maken gebruik van concreet materiaal en ontdekken samen hoe de wereld in elkaar zit. We maken gebruik van gevorderde taal, zoals geen verkleinwoorden gebruiken, niet over jezelf in derde persoon praten (de juf gaat even handjes wassen). Sensopatisch spel is een vorm van ontdekken via de zintuigen. Vooral tast, voelen is voor peuters een belangrijke bron om de wereld te gaan begrijpen.

4.3.3 Fantasie- en rollenspel (speerpunt 8 UKK)

Fantasie- en rollenspel biedt peuters de gelegenheid om ervaringen en emoties te verwerken en te experimenteren met rollen. Zo kunnen kinderen legitiem 'stout' zijn in hun rol als boef en kunnen ze zelf de regels bepalen omdat zijzelf moeder zijn en de pedagogisch medewerker het kind. Fantasie- en rollenspel heeft daarom ook kaders nodig, om het spel veilig te houden. In het spel is de afspraak dat we elkaar nooit pijn mogen doen of mogen dwingen om iets te doen wat niet leuk is.

4.3.4 Tellen, meten en meetkunde (speerpunt 11 UKK)

In het contact met peuters zijn we dagelijks bezig met tellen, meten en ordenen. Tijdens het bouwen met de blokken, ervaren kinderen het verschil tussen groot en klein. Door dit te verwoorden en kinderen hier zelf mee bezig te laten zijn, maken peuters zich deze abstracte begrippen eigen.

4.3.5 Bewegen en dansen (speerpunt 12 UKK)

Peuters hebben het nodig om ook lekker te kunnen bewegen en hun energie kwijt te kunnen. Deze mogelijkheid hebben peuters tijdens het buiten spelen, maar ook binnen bieden we peuters de gelegenheid om lekker te kunnen bewegen.

4.3.6 Zingen en muziek (speerpunt 13 UKK)

Een andere manier voor kinderen om zich te kunnen uiten, is het maken van muziek. Voor kinderen die nog niet zo goed kunnen of durven praten, kan dit een veilige uitingsvorm zijn. Ook gebruiken we

het soms als hulpmiddel om rustmomenten te creëren of juist kinderen de gelegenheid te geven te bewegen en geluid te kunnen maken.

4.3.7 Creativiteit (speerpunt 13 UKK)

Kinderen hebben de mogelijkheid om te ontdekken wat verschillende materialen doen. Dit bieden we aan in de vorm van creatieve activiteiten. Verf kan dik en vloeibaar zijn, je kan er met je vinger of met een kwast in. Papier kan je scheuren of knippen. Daarnaast stimuleren we kinderen om dingen te maken die een relatie hebben met het thema. Elk thema heeft nieuwe woorden, die de kinderen nog niet kennen. Deze nieuwe woorden breiden hun woordenschat uit. De nieuwe woorden worden vaak herhaalt en in de activiteiten verwerkt bijv. knutselwerkje waarin het thema en de woorden terugkomen, zoals een sneeuwpop maken in het thema winter.

5. Doorgaande lijn

We onderhouden nauw contact met de basisscholen. We vinden het belangrijk dat de overgang naar groep 1 soepel verloopt. Sommige peutercentra zijn gehuisvest in een basisschool. Met deze basisschool stemmen we methodieken, (dag)programma's, thema's en activiteiten af. Andere peutercentra zijn centrumlocaties gehuisvest in een buurthuis of hebben een zelfstandige locatie. Deze peutercentra hebben wel warme contacten en afspraken met de basisscholen in de omgeving. Met alle ouders hebben pedagogisch medewerkers een laatste gesprek over de ontwikkeling van hun peuter voordat deze naar de basisschool gaat. In dit gesprek leggen we uit dat we, zoals gebruikelijk, overdracht doen naar de basisschool en hoe we dat doen. Indien ouders hiertegen bezwaar hebben, melden we de school dat we geen overdracht mogen doen.

We dragen alle peuters over aan de basisscholen met behulp van het kindvolgsysteem KIJK!. Daar waar mogelijk organiseren we een overdrachtsgesprek samen met de ouders en leerkracht van de groep. Wij zorgen hierbij voor de overdracht van relevante informatie over de ontwikkeling van het kind aan de basisschool, met als doel dat de school kan afstemmen op de behoeften van het kind.

6. Ontwikkelings-stimulerende activiteiten door ouders thuis (OOG)en op de groep

Bij Spelenderwijs stimuleren we ouders om met hun kinderen activiteiten te doen die de ontwikkeling bevordert. Zo zijn op alle groepen spelinlopen waar ouders met hun kinderen spelen. Pedagogisch medewerkers laten voorbeeldgedrag zien, laten zien hoe je speelt met peuters en praten met ouders over het doen van activiteiten thuis. Soms wordt extra individuele spelbegeleiding ingezet bij ouders die daar behoefte aan hebben. Pedagogisch medewerkers geven op ouderbijeenkomsten ook tips aan ouders wat ze thuis kunnen doen met hun kind. Ook kan het zijn dat er leestassen, boeken of speelgoed mee naar huis worden gegeven. Een aantal peutercentra heeft ook een speltheek. Bijna alle peutercentra brengen samen met ouders een bezoek aan de bibliotheek. Bij de thema's worden in de themaboekjes of nieuwsbrieven altijd activiteiten gemeld die ouders met hun kinderen thuis kunnen doen, een soort huiswerkopdrachten. Daarnaast zijn er voor ouders cursussen over de ontwikkeling van peuters en welke invloed ouders hierop hebben. Hier worden ook veel praktische voorbeelden aangereikt aan ouders hoe dat te doen.

7. Medewerkers

De vaste pedagogisch medewerkers op de groep worden ondersteund door een pedagogisch coach, een intern regisseur en een pm passende kinderopvang. De pedagogische coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers in de uitvoering van het programma op de groep. De intern regisseur en de pm passende kinderopvang ondersteunen de pedagogisch medewerkers in de aanpak bij kinderen die speciale ontwikkelingsbehoeften hebben. De manager stuurt het team van pedagogisch medewerkers aan. Ouders kunnen een keer meedraaien in een groep om inzicht te krijgen wat wij doen in de peutergroep.